

Lärarassistentutbildning på Kalix Folkhögskola

Utbildningsbeskrivning

Kristina Nilsson, kursansvarig

Innehållsförteckning

Inledning	s. 3
Utbildningens syfte och mål	s. 4
Utbildningens ramar	s. 4
Antagningskriterier	s. 5
Kostnader och utrustning	s. 5
Kontakt	s. 6
Utbildningsområden	s. 6

Inledning

Lärarassistentutbildningen på Kalix Folkhögskola är en del av det nationella nätverket FLiS - *Folkhögskolor med lärarassistentutbildning i samverkan*. Föreningen FLiS är en ideell förening i vilken folkhögskolor som bedriver utbildning till lärarassistenter är medlemmar. Utbildningen på Kalix Folkhögskola utgår därför från det för FLiS gemensamma ramverket. Kalix Folkhögskola har i sin lokala profil fokus på administration och ledarskap.

Lärarassistent är ett samlingsnamn för yrkesroller inom skolan som ska komplettera arbetslag och lärare så att de kan ägna mer tid åt undervisningsprocessen. Lärarassistentens huvudsakliga uppdrag är att samarbeta med övrig skolpersonal i olika uppdrag för att stärka elevers förutsättningar till lärande, utveckling och socialisation.

Lärarassistentens arbetsuppgifter varierar efter skolors, lärares och elevers behov och förutsättningar, men är till övervägande del av gruppstödande karaktär. Att yrkesrollen kan se olika ut beror på att rollen tillsätts efter arbetsplatsens unika förutsättningar - En del arbetsplatser har behov av mer administrativ och praktisk avlastning, medan andra behöver mer elevnära avlastning.

Lärarassistenten bidrar i skolans trygghetsskapande, administrativa och praktiska arbete i och utanför klassrummet, t.ex. med mentorskap, konflikthantering, frånvarohantering och som samordnare av pedagogiska aktiviteter och processer.

Lärarassistent är en relativt ny yrkesroll och är ett yrke för dig som vill jobba inom skolan och vara ett stöd för pedagoger både i och utanför klassrummen. Som lärarassistent blir du en del av det pedagogiska sammanhanget. Lärarassistenter hjälper till med att skapa en trygg och stabil miljö i skolan.

Lärarassistenter bör ha tillräckliga kunskaper, färdigheter och kompetenser för att kunna arbeta dels som ett administrativt stöd för lärare och dels som stöd för läraren i och utanför klassrummet samt i mentorskap.

Lärarassistentutbildningen tar sin utgångspunkt i skolans pedagogiska miljö där lärande, socialt samspel, relationsbyggande och administration är del av det centrala innehållet. Utbildningen är tydligt tvärvetenskaplig och rör sig i gränslandet mellan pedagogik, beteendevetenskap och sociologi. Lärarassistentyrket handlar i grunden om att förstå förutsättningarna för skolans verksamhet och de sociala och pedagogiska villkor som påverkar lärandemiljön för elever såväl som pedagoger. Utbildningen ska därför präglas av demokratiska och normkritiska perspektiv.

Utbildningens syfte och mål

Utbildningen syftar till att utbilda lärarassistenter för praktiskt pedagogiskt arbete i grundskola, gymnasieskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola (tidigare kallade särskola).

I utbildningen motiveras deltagarna att själva söka kunskaper, kritiskt granska dessa och dra egna slutsatser utifrån sin roll i skolan. Utbildningen ska också skapa möjligheter till och intresse för fortsatta studier och forskning.

Deltagaren ska ha fått kunskaper som gör att denna kan agera professionellt i arbetet som lärarassistent inom skolan; detta för att komplettera arbetslag och lärare så att de kan ägna mer tid åt undervisningsprocessen samt assistera pedagoger i olika uppdrag för att stärka elevers förutsättningar till lärande, utveckling och socialisation.

Deltagaren ska ha fått kompetens med tyngd på skolans administrativa uppdrag och ska kunna fungera som en administrativ stödfunktion till lärare i skolan.

Utbildningens ramar

Utbildningsnivå: Eftergymnasial

Distanstudier med 5 obligatoriska träffar. Under träffarna anordnas föreläsningar blandat med erfarenhetsutbyte inom gruppen. Utöver fysiska träffar anordnas även träffar och lektioner på nätet.

Heltidsstudier omfattande två terminer (40 veckor). Utbildningen startar varje höst i augusti / september och avslutas på våren i maj / juni.

Kursen beräknas ha plats för 20 deltagare.

Kursintyg: Efter avslutad och godkänd utbildning erhåller deltagaren ett kursintyg samt utbildningsbevis från FLiS. För att bli godkänd på utbildningen krävs att deltagaren:

- deltagit aktivt på träffarna
- genomfört och fått godkänt på samtliga uppgifter
- genomfört och fått godkänt på fördjupningsarbete
- genomfört och fått godkänt på fältstudier samt praktik

Utbildningen ger en bred grund för vidare studier och även en personlig utveckling.

CSN-berättigad: Utbildningen berättigar till studiemedel. Kontakta CSN för mer information.

Antagningskriterier

Behörighetskrav för antagning är 3-årig gymnasieexamen eller motsvarande med behörighet för yrkeshögskola samt särskild behörighet i svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Ansökan ska styrkas med betyg, personligt brev, cv och referenser. I ansökningsprocessen tas också hänsyn till personlig lämplighet för yrket.

Sökande som vill åberopa andra kompetenser än formell behörighet kan gå vidare till individuell prövning av reell kompetens.

Arbete med barn och ungdomar är meriterande.

Viss datorvana krävs för att klara utbildningen.

Vid arbete inom skola får ej anmärkning i polisens belastningsregister förekomma. Utdrag från polisens belastningsregister kan komma att efterfrågas inför fältstudier och praktik.

Kostnader och utrustning

Undervisningen är avgiftsfri.

Vi tar ut en serviceavgift för visst läromedel, digitalt material och vissa måltider under träffarna. Kostnader för övrig litteratur, resor och eventuell logi vid träffarna tillkommer.

För utbildningen behöver deltagaren en dator - enbart mobil eller läsplatta fungerar inte fullt ut för utbildningens lärplattform. Datorn ska kunna tas med till träffarna och vara utrustad med webbkamera (eller kompletteras med en extern webbkamera) samt mikrofon.

Kontakt

Kursansvarig: Kristina Nilsson | kristina.nilsson@kalixfolkhogskola.se | 070-190 15 64

Vid tekniska frågor kring ansökan i Schoolsoft, kontakta expeditionen: info@kalixfolkhogskola.se | 0923-666 10.

Utbildningsområden

I enlighet med FLiS ramverk utgör nedanstående utbildningsområden utbildningens totala innehåll och ligger till grund för lärarassistentutbildningens lokala utbildningsplan. Utbildningsområdena utgår från de verksamheter som lärarassistenter har att förhålla sig till i sitt professionella arbete.

Utbildningsområden:

- Skolans organisation och uppdrag
- Ledarskap
- Pedagogik, lärande och utveckling
- Beteende och social samspel
- Anpassningar och särskilt stöd
- Kommunikation och konflikthantering
- Dokumentation och administration
- Fördjupningsarbete
- Praktik
- Fältstudier
- Friskvård

Skolans organisation och uppdrag

Utbildningsområdet behandlar de lagar och dokument som reglerar den svenska skolans uppbyggnad och utformning. Centralt innehåll är de demokratiska och etiska principer som skolan vilar på och som utgår från den svenska grundlagen, samt hur skolans politiska styrning ser ut och organiseras.

Ledarskap

Utbildningsområdet är tvärvetenskapligt med sin bas inom sociologi, pedagogik och psykologi. Området inriktar sig på olika teorier och modeller inom ledarskap samt utvecklandet av det egna ledarskapet inom målstyrda verksamheter.

Pedagogik, lärande och utveckling

Utbildningsområdet inriktar sig på pedagogiken som vetenskap och de pedagogiska metoder som används i Sveriges utbildningssystem. Centralt innehåll är även utvecklingspsykologi och hur lärandeteorier och kunskapssyn påverkar och utformar den undervisning som finns i våra skolor idag. Även vikten av studieteknik och motivationsarbete lyfts fram.

Beteende och socialt samspel

Utbildningsområdet handlar om hur grupper och individer fungerar i skolsammanhang. Centralt inom området är individens och grupperns beteende i olika situationer och samspel. Området behandlar hur en individs identitet är kopplad till sociala, ekonomiska och kulturella erfarenheter och förutsättningar. Även individens och grupperns attityder och attitydförändringar, avvikande beteende samt risk för utstötning ur gruppens gemenskap tas upp.

Anpassningar och särskilt stöd

Utbildningsområdet behandlar teorier och perspektiv på de olika förutsättningar och behov som skapar skilda villkor för elevers lärande, utveckling och socialisation. Inom området avhandlas svårigheter elever kan möta i skolan, skolans kompensatoriska uppdrag, metoder för att stödja och stimulera elever till lärande, utveckling och socialisation, samt olika förhållningssätt till elever i behov av Anpassningar och stöd.

Kommunikation och konflikthantering

Utbildningsområdet belyser kommunikationens betydelse för etablerandet, utvecklandet och upprätthållandet av pedagogiska relationer i skolan. Inom området behandlas hur formell och informell kommunikation i och kring skolan påverkar elevernas lärande, utveckling och socialisation. Utbildningsområdet ska ge deltagarna verktyg för att kommunicera med elever, vårdnadshavare, andra professioner i och kring skolan, samt förutsättningar att förebygga och hantera de konflikter som kan uppstå i skolsammanhang.

Dokumentation och administration

Utbildningsområdet behandlar den dokumentation och kommunikation som är kopplad till det pedagogiska arbetet, med tonvikt på utveckling av digital kompetens, mentorskap, Anpassningar och särskilt stöd. Utbildningsområdet bygger på pedagogisk vetenskaplig metod och fokuserar möjliga förekommande syften vid kunskapsinsamling och dokumentation, såväl som samarbetet med närliggande yrkesgrupper i situationer som kräver dokumentation i skolans värld. Inom ramen för utbildningsområdet ska deltagaren ges grundläggande förståelse för administrativa uppgifter som kan förekomma inom yrkesuppdraget.

Fördjupningsarbete

Fördjupningsarbetet ska vara en del av utbildningen där deltagaren kopplar samman teori och praktik, d.v.s. att fördjupningsarbetet ska ha förankring i yrkesrollen. Fördjupningsarbetet ska följa en vetenskaplig arbetsgång samt vara utformad som kortare vetenskaplig rapport. Arbetet kan baseras på teori, men också på kortare planerad och genomförd verksamhet.

Syftet med fördjupningsarbetet är att förstå den vetenskapliga process som den svenska skolan vilar på och som lärare och elever jobbar utifrån i skolan.

Praktik

Praktiken innebär arbetsplatsförlagt lärande inom yrkesområdet och upptar 15-25% av utbildningen. Praktiken ska ge möjlighet att studera verksamheten och att under handledning gradvis utveckla och omsätta de teoretiska kunskaperna till praktisk erfarenhet. Det handlar om att grundlägga, befästa och fördjupa kunskap och förståelse och att utveckla färdigheter, förmågor och förhållningssätt. För att ge möjlighet till god yrkesprofessionell utveckling är handledarens roll betydelsefull. Handledaren ska ha relevant kompetens för handledaruppdraget. Folkhögskolan förbereder deltagaren inför praktiken, och knyter praktiken till de teoretiska studierna. Folkhögskolan handleder deltagaren löpande samt genomför minst en praktikuppföljning.

Området innebär en praktisk tillämpning av övriga utbildningsområden samtidigt som det fördjupar de teoretiska kunskaperna och ger den blivande lärarassistenten en möjlighet att ringa in och förstå lärarassistentens roll i skolan.

Fältstudier

Räknas inte som praktik, men är förlagd i skolverksamhet. Under två dagar per vecka i fyra veckors tid ska deltagaren göra fältstudier på olika stadier i grundskola samt på gymnasium för att skapa sig en överblick av skolan som helhet samt se lite av barns utveckling genom åren.

Friskvård

Friskvården ska ge deltagaren verktyg för att vara hållbar i ett kommande yrkesverksamt liv som lärarassistent. Friskvården är obligatorisk, men deltagaren utgår från sina egna förutsättningar och anpassar friskvårdsutmaningarna till sig själv och sina förutsättningar.